

Vrienden van het Spoorwegmuseum

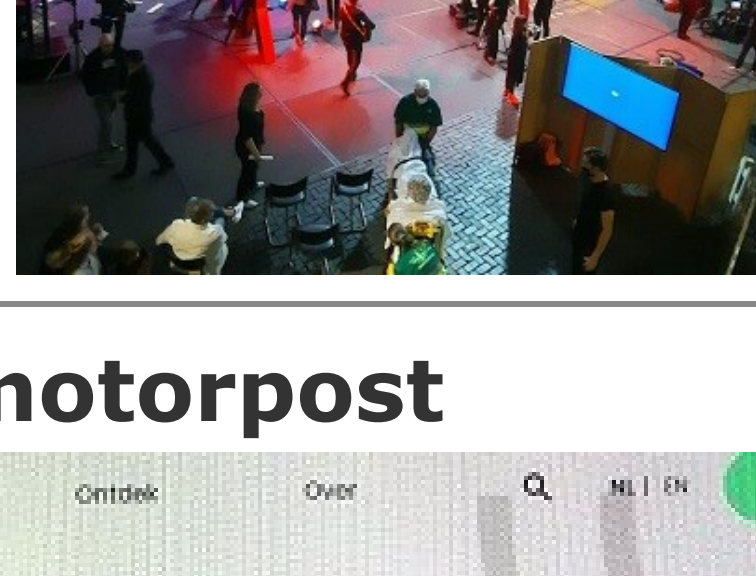
Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 5, Nummer: 51

Sta op tegen kanker

De uitzending van "Nederland staat op tegen kanker" vanuit het Spoorwegmuseum trok 457.000 kijkers en leverde het KWF 11.000 nieuwe donateurs op. Het museum was gedurende de uitzending prachtig in beeld, kijk het programma [hier](#) maar eens terug.

De jarige motorpost

Op 18 augustus 1966 kwam de mP3031 op het spoor, het rijtuig vierde daarmee onlangs zijn 55ste verjaardag. Naar aanleiding van die gelegenheid is er op de museumwebsite een blog over het postrijtuig. [Daar worden regelmatig blogs geplaatst over allerlei onderwerpen die het museum betreffen.](#)

Cartoon

De Hyperloop

Waar gaat het naar toe met de spoorwegen? Dat is een vraag die niet zo eenvoudig beantwoord kan worden. Elon Musk heeft hier echter wel een idee over. In 2013 introduceerde hij de oplossing van een klimaatneutraal hogesnelheids transportsysteem in vacuümbuizen. Door de lage weerstand zou een voertuig met gemak 1000 km/u kunnen halen. Het kreeg de naam 'Hyperloop'. Het bleef niet bij het idee alleen. In 2015 organiseerde hij de SpaceX Hyperloop Competitie waaraan iedereen mee kon doen. De uitdaging werd aangegaan door studenten van de TU Delft, die een grote reputatie hebben op het gebied van technologische ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan de Solar races waarbij ze met een auto op zonne-energie alle records braken. In september 2015 werd het Delft Hyperloop Team opgericht en in januari 2017 deden ze, samen met universiteiten van over de hele wereld, mee aan de eerste hyperloop-competitie.

Het Spoorwegmuseum krijgt nu echter het allereerste prototype van de Delftse Hyperloop in de collectie. Daarmee kunnen we het verhaal van de toekomst op een fantastische manier uitbeelden. Zal magnetisme en vacuüm de toekomst zijn van de trein? De plek waar de Hyperloop Pod komt te staan is het platform op de loopbrug aan de kant van de draaischijf. De presentatie wordt gelinkt aan het Techlab, dat tenslotte gaat over de techniek achter de trein. Meer weten over de Hyperloop? [Klik dan hier](#). Maar wat hebben deze moderne experimenten in het Spoorweg Museum te zoeken? Wel, heel eenvoudig: het staat beschreven in de missie van het Spoorwegmuseum: "het museum duidt de betekenis van de spoorwegen in Nederland voor de technologische, economische en sociale ontwikkeling, in het verleden, het heden en de toekomst". Het thema toekomst krijgt nu dus een mooie aanvulling in het museum. Mooi gedaan dus.

Weekend van de wetenschap.

Misschien zijn zelfrijdende treinen wel de toekomst! In het Spoorwegmuseum wordt dat uitgetoetst tijdens het Weekend van de Wetenschap. Hoe? Met robots! Een mooie actie voor onze jeugdigen. In het Spoorwegmuseum is op 2 en 3 oktober a.s. een gratis workshop waar een "Robottrein" gebouwd gaat worden. Deelnemers/sters krijgen een robot te leen die geprogrammeerd moet worden. Het is de bedoeling dat die robot in een uur tijd zelf kan rijden. Aan het eind van de workshop wordt het duidelijk of dan alle robotten als een trein achter elkaar door de wachtkamer kunnen rijden!

Hoe mooi zou dat zijn, deze eigen zelfrijdende robottrein! De workshop wordt aangeboden in samenwerking met Stichting Leaphy.

Workshop:
Start om 11.00, 13.00 en 15.00 uur. Duur: ca 1 uur. Locatie: Wachtkamer 3e klasse. De workshop is gratis. [Opgeven kan vanaf nu via de website van het museum.](#) Voor een bezoek aan het museum is een apart entreebewijs nodig. Binnenkort worden de workshops ook aangekondigd op de website van het Weekend van de Wetenschap.

De registratiefabriek

Het wordt drukker in de Registratiefabriek. De afgelopen tijd zijn er flink wat nieuwe collega's bij gekomen en het werk raakt behoorlijk op stoom. De eerste collectie is succesvol door de Registratiefabriek gegaan. Het betreft de 94 gouaches van Charles Burki, deze zijn geregistreerd in het nieuwe collectieregistratiesysteem Atlantis, met hoge resolutie-bestanden (gebruikmakend van bestaande digitalisering).

De gouaches maken deel uit van een serie van 121 stuks, die de grafisch vormgever Charles Burki maakte als illustratiemateriaal voor het kinderboek 'De Kilometer Kampioen' van A.D. Hildebrand, een uitgave uit 1954 waaraan NS medewerking verleende.

Als voorbeeld voor de gouaches maakte Burki gebruik van persfoto's van de Afdeling Propaganda van NS. Van de oorspronkelijke 121 gouaches heeft het museum, met steun van de Vereniging van Vrienden van het Spoorwegmuseum, er 95 weten te verwerven. Tzamen geven ze een compleet beeld van alle bedrijvigheid bij NS in de vroege jaren vijftig van de vorige eeuw.

NOOT:
(Wikipedia: Een "gouache" is een zacht dekkende waterverf gemaakt schilderij waarbij de ondergrond niet meer zichtbaar is, dit in tegenstelling tot een aquarel. Ook de gebruikte verfsoort wordt met "gouache" aangeduid. Deze verfsoort wordt ook wel **plakkaatverf** genoemd).

Raadsel

De oplossing van de vorige uitgave

Dit is het onderstel van een wagen die buiten bij de draaischijf staat. Het gaat hier om de koppelingen. Duidelijk is daar te zien hoe de trekkrachten van de haak overgedragen worden op het frame van de wagen. Met aan de andere kant van de wagon dezelfde constructie. Er komen nogal wat krachten op zo'n constructie waarbij die krachten door de hele trein verder gaan.

Nu kwam het nogal eens voor dat koppelingen braken. Dat kon door verschillende oorzaken zijn. De haak of het "oog" kon breken of in het ergste geval kon het hele frame uit elkaar getrokken worden. Regelmatige inspecties konden dit voorkomen. Bij stoomlocs kon het wel eens gebeuren dat de loc met een ruk in beweging kwam. Resultaat was dan wel eens een gebroken koppeling ergens in de trein. De machinist moest dit verantwoorden en als bleek dat het niet door zijn toedoen was, dan werd hij van straf gevrijwaard (een straf was bijvoorbeeld het inhouden van loon). Het kon immers ook slijtage of een materiaalfout zijn geweest. Een snelle machinist die fel optrok om bijvoorbeeld verloren tijd in te halen werd een "Mepper" genoemd.

Meer informatie over koppelingen en de vele varianten daarvan is te vinden op de [website van Nico Spilt](#). Kijk bij "Index", "Koppelingen" en sta verstand van wat er allemaal aan verscheidenheid en technische ontwikkelingen bestaat. En heb ontzag over het beroep van de lieden die zich tussen de wagons in begaven en begeven: de "begeleiders" en "rangeerders", soms ook "aanpikkeradeurs" genoemd.

Nu het raadsel van deze maand

Welke locomotief is dit en waar staat hij?

Bijdragen?
Als u ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl
www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Layout: Piet Meijer
Kopfoto: Hidde Overvest

